

... pozn. editora

Jonáš byl druhořadý kabaretní komik, který prošel světem, všude byl, všude zpíval, někde se líbil, odjinud ho hnali kameny. Jedno mu však nikdo neupřel, v roce 1962 zachránil před pádem jedno malé pražské divadélko, kterému se zrovna rozutekly všechny jeho hvězdy ke konkurenci. Ale roky plynuly, herci přicházeli a odcházeli, hry na repertoáru se měnily, jen on zůstal. Po několika letech se přeci jen také rozhodl hledat zase jiný štán...

Za Jonášem se zatáhla opona a měl navždy zmizet ze scény. Jenže... jenže 22. května 1969 se opona znovu roztáhla a znovu se ozvalo ono magické: „Dobrá večer, dovolte, abych se vám představil, mé jméno je Jonáš...”

Povedlo se tady něco, co se povede jednou za mnoho let. Vzniklo perfektní pokračování se stejnou stavbou hry, vystupovaly stejné postavy, říkaly téměř stejné anekdoty, a přesto hra přinesla něco nového. Byla vážnější, protože doba se změnila, a ačkoliv Jiřímu Suchému nebyl nikdy vlastní politický humor, představení přišlo v době, kdy snad ani nemohlo

nebýt politické. Tehdy to ještě šlo, jak by řekl Jonáš. Supraphon rychle vydal ze hry desku středního formátu pojmenovanou Jonáš a doktor Matrace (Supraphon 0230434, 1969), ale na album už nesměly kousavé texty. Kdo chce psa bít, Člověče, to zní hrdě a protestní Dialog museli S+Š přímo ve studiu vyškrtat ty nejlepší narážky.

Představení mělo 53 repríz a bylo jasné, že cenzura musí brzy zasáhnout. Bohužel ale nakonec nezasáhl nějaký úředník plnicí příkazy dané politické moci, nebylo ho třeba. Přišli smutné Vánoce roku 1969 a zasáhla jiná Moc, která nakonec doktora Matraceho neukamenovala v Rokycanech, ale v Praze v jeho ateliéru, a nutno říct, že si vybrala zbraň mnohem zákeřnější než kameny. Za Jonášem a jeho pianistou se opona zavřela podruhé, tentokrát to vypadalo, že opravdu navždy. Dokonce se zdálo, že odejde nejen on, ale celé divadlo Semafor, které si v té době bez Jiřího Šlitra neuměl představit nikdo, nejméně pak Jiří Suchý. Vše zlé je ale nakonec pro něco dobré, Semafor chytil dech, rozjel se znovu a třeba, kdo ví, by nikdy nevznikly nádherné hry jako Kytice nebo Faust, kdyby za vesly stále byli oba Jiří, ale to se nikdy nedozvíme. Tak či tak, Jonáš odešel spolu s doktorem Matracem kamsi do jiných angažmá a ztratil se ze scény. Zda ale opravdu zmizel, si povíme zase někdy jindy, dejme tomu v úterý.

Lukáš Berný, říjen 2006

